

מוכר חוקנים להמונים

כלי התקשורת מלאים לאחרונה בפרסומות המציעות "ניקוי רעלים בשיטת ד"ר סאקר" ומבטיחות שתפטר גם ממשקל עודף וגם מבעיות בריאותיות שונות, החל מסוכרת ועד אלרגיה • אלא שד"ר סאקר אינו רופא, אינו תזונאי ואינו דיאטן • מהטיפול שהוא מציע - סדרות של חוקנים - מזהירים משרד הבריאות ומומחים בכירים, שדווקא כן מתמחים בגסטרואנטרולוגיה • עמותת הדיאטנים והתזונאים בישראל אף פנתה אליו בטענה שהוא פועל תוך התחזות ומצג שווא • סאקר מתעקש: בגוף יש רעלים שצריך לנקות. לא טענתי כי ביכולתי לרפא מחלות | אריאלה איילון

הזו שלפיה צריך לנקות את המעי באמצעות צינור לחוקן מגוחכת, מקוממת, לא אמינה ואף מסוכנת", קובע פרופ' זמיר הלפרן, מנהל השירות לגסטרואנטרולוגיה במרכז הרפואי איכילוב. "הגוף מייצר חומרי פסולת שאין בהם שימוש, ולכן הם מופרשים בשתן, בצואה ובמרה. חומרים אלה אינם רעילים, ועל כן המונח 'ניקוי רעלים' הוא עממי, ובעיקר שגוי. בנוסף, שטיפה היצונית של המעי הגס מרוקנת אותו ומשפיעה באופן חלקי על הרכב החיידקים הצמודים לדופן המעי, דבר העלול להפריע לתהליכי הגוף הנורמליים ואף להזיק להם. חוקן מומלץ בהוראות רפואיות בלבד, ולפני ביצוע קולונוסקופיה".

בשנה האחרונה, חשוב לציין, הסתמנה מהפכה, והמדע דווקא הכיר בחשיבותם ובחיוניותם של החיידקים בשמירה על מאזן תקין של פעילות הגוף. השיא נרשם כשבודדו האחרון אישר מינהל המזון ותרופות האמריקאי, ה-FDA, השתלת חיידקים מצואה של אדם בריא באדם חולה. הטייפול תפס תאוצה ונחשב במרכזים רפואיים מובילים, בעולם ובישראל, למהפכה תפיסתית וטיפולית. לפיכך, הטיפול בחוקן אינו רק מיותר לדעת המדע, אלא אף מזיק.

"חוקן ואספירין"

"בסאטירה על צבא ופוליטיקה החייל האמיץ שווייק' מספר המהמר על רופא צבאי אשר לא ידע דבר ברפואה, ולכל חייל שפנה אליו רשם חוקן ואספירין. מאז, בשיח רופאים המושג 'חוקן ואספירין' הפך סמל לרפואה גרועה", אומר פרופ' מוטי רביד, מומחה ברפואה פנימית ומנהל המרכז הרפואי מעייני הישועה. "בתקופה העתיקה התפיסה של תפקוד גוף האדם התבססה על אמונות בלבד, ובין הטיפולים שהיו נהוגים היה גם חוקן. המחשבה הייתה כי כך יוצאים הרעלים מהגוף. אלא שמאז למדנו להבין את תהליכי העיכול. שאריות מזון שלא עוכלו עוזבות את הגוף דרך פי הטבעת. לכן מלבד לפני הליכים רפואיים, אין כל תועלת בחוקן. הם אינם משחררים את הגוף מרעלים, אלא להפך. חוקנים חוזרים עלולים להפר את המאזן החומצי-בסיסי בגוף ולגרום להשמדת חיידקים חיוניים. לכן חשוב להזהיר את התמימים לא לייפול בפח. אם יש לכם שעה פנויה, צאו להליכה או לכו למכון כושר, ואל תבזבו את כספכם על פעולות מזיקות".

מצויד ברשימת רופאים הדוגלים בשיטת "ניקוי רעלים", מוסר מכון סאקר: "דעתו של מר סאקר מצטרפת לדעתם של רופאים מכל העולם הממליצים על 'ניקוי רעלים'. פרופ' אדרקה מת' קומס: "מאחר שסאקר אינו רופא, כיצד הוא יכול

"לפי בדיקה שערכנו, הנ"ל אינו רופא ואינו בעל תעודת תזונאי-דיאטן. כדי למנוע את הטעיית הציבור אכן ראוי היה כי הנ"ל יבהיר שהוא אינו בעל תעודה, אלא נטורופת העוסק בתחום הטייפול המשלים, כפי שהוא מציג את עצמו באנג'לית. לאור המידע שהועבר אלינו, נציגת האגף למקצועות רפואיים במשרד הבריאות תפנה אל מר סאקר בעניין", הודיעו מהמשרד. עו"ד עידן אבוהב, היועץ המשפטי של עתיד - עמותת הדיאטנים והתזונאים בישראל, פנה לסאקר בש"בוע שעבר במכתב שבו הוא טוען כי סאקר פועל תוך התחזות, מצג שווא וקבלת דבר במרמה. או מיהו עדי סאקר ומה הטיפול שאותו הוא מציע, אשר "מטפל בעשרות אלפי לקוחות שגילו את מהפכת הניקוי הפנימי בחייהם", כפי שנכתב בספרו? האני מאמין שלו נשען על התיאוריה שאותה הציג ל"זמנים בריאים", הכוללת את הגורם הבאה: "קודם תנקה ואחר כך תרפא. וכמו שמנקים שיניים ולא נותנים להן להתנתק מעצמן, ככה מנקים את המעי". עוד נכלל באותה תפיסה הכלל ש"אסור לגוף להיתקע, צריך להתרוקן, ותזונה צריכה לבוא עם ניקוי". את הניקוי מבצע עים במכון באמצעות חוקנים, או בלשון המקום - "שטיפת הגוף מרעלים".

כיצד זה עובד לטענתם? "הגוף מסוגל לסלק רק 15%-20% מתוך הרעלים שמצטברים בתוכו בדרך הטבעית. כל יתר החומרים שלא מתפנים ולא משמשים את הגוף הופכים לשומן ולפסולת. אלה נדבקים לגוף מבפנים וגורמים לכל המחלות, בייחוד במעי הגס. דיאטות והרזיה כשלעצמן לא יועילו, משום שהרעל מושך לעוד אכילה. לכן המסקנה פשוטה. כמו שלימדו אותנו מילדותנו להתרחץ ולצחצח שיניים, כך אנחנו חייבים למצוא דרך לנקות את גופנו מבפנים", מסביר הדוקטור.

נשמע הגיוני, לא? אבל שורה של מומחים מתחום הרפואה והמדע מתנגדים בחריפות לתיאוריה הזו, ואף מזהירים מפני נזקיה.

עקב ניקוב מעי שעברה מטופלת בשיטה זו במ' כון אחר, פירסם משרד הבריאות בספטמבר האחרון אזהרה מפני השיטה (ראו מפגרת). "התפיסה

אחרי שלושה טיפולי חוקן לא חשה א' לדבריה בת' זרים אנרגטי חדש בגופה, ולכן ביקשה להפסיק את הסדרה עוד לפני שמוצתה. "אז הציעו לי שבעודף הכסף שנשאר אני יכולה לקבל ייעוץ דיאטטי מה' דוקטור ברור שקפצתי על המציאה".

בחררו, אחרי שנטל ממנה דגימת רוק ושתן לבידיקת חומציות, שעל פי הפרסום עוברים בדיקת מעבדה ובפועל מדובר למעשה בנייר לקמוס, הוא המליץ לה על דיאטה ואף צייד אותה בשני דפים מודפסים של רשימת מותר ואסור לאכילה. "יצא" תי משם בהרגשה מאוד טובה, אבל במקום שארזה, העליתי במשקל. הוא אמר לי לאכול ירקות ופירות ולא הגביל את הכמות. לא ידעתי שזה אסור, כל היום אכלתי פירות, וזה ניכר יופי במשקל שלי", היא מספרת.

מה שא' לא ידעה זה שד"ר סאקר אינו רופא או דיאטן או תזונאי, שהתואר שהוא מצרף לשמו אינו מוכר בארץ, ושה"מרפאה" שאותה ייסד היא מכון מתחום הטיפול האלטרנטיבי. א' לא ידעה גם שרק אחיות או רופאים מורשים לעשות חוקן למטופלים.

ד"ר סאקר עלה לארץ מארה"ב, שם סיים את לימודיו כדוקטור לענייני פילוסופיית התזונה. מטעמו נמסר כי הוא "מעולם לא ביצע שימוש בתוארו כדוקטור לתזונה בחיבור לטיפול רפואי כזה או אחר". אבל ברפי הדיאטה שהוא מחלק נכתב: "ד"ר סאקר - מומחה לדיאטה, למערכת העיכול ולניקוי הגוף מרעלים".

"אני מכיר את התואר 'דוקטור לתזונה' אבל לא שמעתי עד היום על תואר 'דוקטור לפילוסופיה של התזונה'", אומר פרופ' דן אדרקה, מנהל השי"רות לגידולי דרכי העיכול במרכז הרפואי שיבא. "הסתקרנותי, אז נכנסתי לאינטרנט ומאחד האתרים הבנתי כי ניתן לרכוש תואר זה ב-120 שעות לימוד, בתוך שנה אחת". לשם השוואה: לימודי רפואה נמשכים שבע שנים, שבמהלכן לומדים שמונה שעות ביום, ואילו לימודי תואר ראשון במדע התזונה נמשכים שלוש שנים ובנוסף יש לעבור שלושה חודשי התמחות.

גם במשרד הבריאות לא מתרשמים מהתארים.

לפני שלושה חודשים, כשגלשה באינטרנט, הבחינה א' בפרסום שחזר על עצמו פעמים רבות: "דיאטת סאקר לניקוי רעלים. השילו 6 קילו ממשקלכם ב-14 ימים בלבד. דיאטת ניקוי רעלים - יעילות מיידית".

"זה נשמע אחר, לא כמו עוד דיאטה, אז הסתקרנתי וחיפשתי את דף הבית שלו", היא מתארת. כשהגיעה לאתר המבוקש, קראה על המרפאה: "ד"ר עדי סאקר, מומחה בינלאומי לתזונה, למערכת העיכול ולניקוי הגוף מרעלים, מייסדה ומנהלת של המרפאה לתזונה ולהיראות-רפיה", נכתב שם. בהמשך נאמר שהמרפאה מטפלת בהצלחה ב"לחץ דם גבוה, בכולסטרול, בסוכרת, במיגרנות, בבעיות עור ואלרגיה, בכאבי ראש ועוד". מסוקרנת, המשיכה לחפש פרסומים נוספים של המרפאה. "ברוכים הבאים למרכז סאקר - המרכז הבינלאומי המוביל לניקוי הגוף מרעלים", נכתב. "גוף נקי הוא גוף בריא. בעולם זה כבר ברור. ניקוי הגוף מרעלים הוכח כמשפר משמעותית את האנרגיה של הגוף, גורם להפחתה ניכרת במשקל העודף ולשמירה על מערכת חיסונית בריאה".

לדבריה, היא הוקסמה: "סוף כל סוף לא עוד דיאטנית ברמת רצפה אלא רופא עם ניסיון ביינלאומי, שמציע טיפול אחר ומיוחד, המלווה בבדיקות מעבדה מקדימות. חשבתי לעצמי שאם הוא מרפא מחלות קשות, כפי שנכתב, למה שלא אפרגן לעצמי שיפור באנרגיה, הרגשה טובה וביעיקר ניקוי הגוף שלי מרעלים?".

"חבילה" בזול

כבר למחרת התקשרה א' (46), עוברת בכירה במורס פרטי ידוע, לקביעת תור. כעבור יומיים התייצבה במרפאה. "איך שנכנסתי, מיד הבנתי שהגעתי למקום הנכון. הכל שם נקי, המטפלות בחלוקים לבנים, המזכירות חייכניות, אדיבות ומדברות בשקט, וד"ר סאקר עצמו מקסים", סיפרה. אחרי שמילאה טופס קבלה, המליץ לה עדי סאקר על רכישת מקבץ טיפולים הכולל עשר שטיפות מעי לניקוי הגוף מרעלים. "החבילה", כך הוא אמר לי, תזויל כל טיפול ב-10%, כך שלא אצטרך לשלם את כל 450 השקלים - שזו עלות טיפול בודד. היסטתי, כי עוד לא ידעתי איך ארגיש, אז התפשרנו על חצי חבילה, כלומר חמישה טיפולים", היא מתארת.

בהמשך ליוותה אותה אחת המטפלות לחדרון לבן, בוחק בניקיונו, לשם ביצוע ניקוי הרעלים באמצעות חוקן. "הניסיון הראשון לא הצליח. השני היה בסדר, וכשאמרתי להם שאני סובלת מפיסורה, מיד הציעו לי את המטפלת הכי מיומנת ומקצועית שיש להם".

לידידה מהירה במשקל, לאיבוד מסת שריר ולפגעי עה בכריאות". לא, כזכור, קרה ההפך. היא דווקא השמינה בשל אי-ציון הכמויות.

גם בדיקת החומציות שעושה סאקר למטופליו לפני ההמלצה הדיאטטית שלו מעוררת התנגדות אצל גנור: "בדיקת חומציות בנייר לקמוס אינה מבוססת מדעית ומחקרית", היא אומרת, "וגם השימוש בחוקן לצורך הרזיה אינו גורם לירידה במשקל".

לרבים ממטופלי מרפאת סאקר ממליץ מנהלה על שימוש בתוספי מזון שונים, ובניגוד לנוהלי משרד הבריאות, הוא מייחס להם סגולות רפוי. "צוות של משרד הבריאות ערך בדיקה במכון, אשר נמכרים בו תוספי תזונה שונים. דוגמאות מהם נשלחו למעבדה לצורך בדיקתם", נמסר מדוברות המשרד. סאקר מגיב בעניין זה: "על המוצר עצמו אין ציון של סגולות רפואיות, כך שזו לא תרופה".

אזהרת משרד הבריאות

"עקב טיפול בניקוי מעי על ידי חוקן במכון אחר פיתחה מטופלת דלקת מעי, התנקבות המעי ושורה של סיבוכים ניכרים. לפיכך מבקש משרד הבריאות להבהיר כי שיטות לריפוי טבעי, המבוססות על שינויים תזונתיים ועל חוקנים שונים ל'ניקוי רעלים', אינן נחשבות טיפולים מקובלים, ואין ראיות לגבי בטיחותן ויעילותן. בספרות המקצועית לא ידוע על תועלת רפואית, אך קיימים דיווחים על תופעות לוואי: הפרעה במאזן מלחים, אי-ספיקה כלייתית, ניקוב המעי, זיהומי מעיים ודלקות ואף מוות. משרד הבריאות מזהיר מפני ביצוע הליך זה".

תגובת עדי סאקר

ממכון סאקר נמסר: "מיהם המומחים המזהירים מפני 'ניקוי רעלים' וטוענים כי לגוף אין רעלים? האם הם טוענים שרעלים ולכלוך המצטברים בריאות או בשיניים לא מוזיקים? ואולי גם לעשן מותר כי הגוף מנקה את עצמו, או לא לצחצח שיניים כי הן מנקות את עצמן? עדי סאקר לא טען כי ביכולתו לטפל במחלות או לרפא מחלות. מחקרים רבים מוכיחים את הקשר של תזונה ואורח חיים בריא למניעה ולטיפול בסוכרת, בעורף משקל, בלחץ דם גבוה ועוד. "לגבי החוקנים: תלונות רווחות בקרב אנשים בדיאטה הן עצירות, נפיחות וחוסר אנרגיה. אנו עדים לתוצאות נהדרות כשהדיאטה משולבת בחוקנים. הירידה במשקל מהירה יותר והקליינטים אנרגטיים. "לגבי הדיאטה: תפריט הדיאטה המוצע על ידנו מכיל את כל הרכיבים התזונתיים הנדרשים. הדיאטה שלנו אינה מגבילה כמות קלוריות, וזה דווקא יתרונה מול דיאטות אחרות. "לגבי בדיקת החומציות: תהליך דיאטה אינו קשור רק למאזן קלורי. בדיקת רמת ה-PH נו" תנת אינדיקציה לגבי יעילות תהליכי העיכול אצל הקליינט. אם יש עודף חומציות, זה פוגע בתהליך ההרזיה, אך גם מרמז על תהליכים דלקתיים בגוף שעלולים להוביל לשלל בעיות בריאות, כולל השמנה חריגה. אנו מתאימים את המלצות התזונה למצאי הבריאה".

"אולי גם מותר לעשן כי הגוף מנקה את עצמו?" עדי סאקר | צילום: צביקה טישלר

המדעי שנצבר נברק, והוכח שהטוענים שלפיהם חוקן יעיל בטיפול או במניעת מחלות סרטן הם טי-עוני סרק. איגוד הסרטן האמריקאי אף תבע לדין את מי שהציעו טיפול זה, מוסיף פרופ' אדרקה.

"חוסרים תזונתיים"

לצד הטיפול בחוקנים מנהל סאקר מכון משגשג גם בתחום הדיאטה. העברנו את המלצותיו הכתובות, כפי שהן מחולקות למטופלים שלו, לעמית גנור, מנכ"לית עמותת עתיד – עמותת הדיאטנים והתזונאים בישראל. לדבריה, "תפריט הדיאטה כולל חלבון מן החי, ירקות ופירות, אך ניכר חוסר ברכיבי מזון חיוניים כגון דגנים, סידן, מוצרי חלב וקטניות. לפיכך, לאורך זמן עלולים להיווצר אצל מי שדבקים בתפריט הזה חוסרים תזונתיים ופגיעה בכריאות". בנוסף, גורסת גנור כי "התפריט אינו מכיל, כמקובל, כמויות מומלצות, ועל כן קיים חשש שהדיאטה תהיה דלה בקלוריות, דבר שיגרום

להביע את 'דעתו' בנושא רפואי?" אחד מאותם רופאים המשמשים לסאקר כא-סמכתה הוא לא אחר מאשר ד"ר אוז המפורסם, שהתפרסם בתוכניתה של אופרה וינפרי. פרופ' אדרקה מספר כי "ב-2012 זכה אוז בפרס הנוכלות Pegasus Award בשל קידום שיטות רפואת אליל ושיטות פסבדו-מדעיות. הוא הוזמן ב-2014 לה-עיד בפני הסנאט האמריקאי בנושא הגנת הצרכן, והואשם שהמלצותיו גורמות נזק לציבור ושהוא מעניק למטופליו עצות לא מדעיות אשר מזיקות יותר משהן מועילות. האגודה האמריקאית להגנת הציבור אף העניקה לו שלוש פעמים בריציפות את התואר המפוקפק 'החזיר המעופף' – הכוונה היא שאם חוזרים יצליחו להתעופף, ההמלצות שלו בתחום הבריאות תתקיימנה". הטיפול בחוקנים, נכתב באתרים של סאקר, "יעיל בשלב הבסיסי בטיפול למניעת סרטן המעי". אך איגוד הסרטן האמריקאי דווקא אוסר על הטענות כי יש לבצע טיפולי חוקן בהקשר זה. "המידע